

Binnenland

- 2e. dat de verzameling een onderdeel wordt van de Stichting „Utrechts Universiteitsmuseum”.
- 3e. dat de op het Instituut aanwezige historische goederen voor zover zij niet meer bij het onderwijs gebruikt worden, Rijkseigendom blijven, maar door de Stichting beheerd worden.
- 4e. dat de ten geschenke ontvangen goederen eigendom worden van de Stichting Utrechts Universiteitsmuseum.
- 5e. dat er een catalogisatie van alle goederen zal geschieden in duplo.
- 6e. dat voor 1955 een eerste subsidie zal worden verleend voor aankopen en meubilair.

Op verzoek van prof. dr. H. M. J. S c h e f f e r heeft ondergetekende zijn taak aan de preklinisch conserverende afdeling waargenomen tot Kerstmis 1954, daarna is hem gelegenheid verschaft zijn volledige diensttijd te wijden aan de heroprichting van dit tandheelkundig museum. Met het verzamelen van de in den lande aanwezige historische goederen werd reeds in november 1953 begonnen, dental depots werden bezocht, oudere collega's aangeschreven en eveneens bezocht. De resultaten van deze acties zijn verrassend geweest, gedurende bijna twee jaar werd een groot aantal handinstrumenten, materialen en oude installatiestukken verzameld. De documenten over de geschiedenis van het tandheelkundige onderwijs aan de Utrechtse Universiteit werden met enige zeer interessante aanwinsten verrijkt; mevrouw de wed. D e n t z - W e n t schonk o.a. de beide doctorsbullen van dr. T h. D e n t z uit 1864 en 1867. Van november 1953 tot juli 1955 werden in totaal door 96 personen en instellingen giften aan het museum geschonken of in bruikleen gegeven, o.a. door 60 tandartsen, 4 dentalfabrieken, 14 dentaldepots en 18 anderen. In deze periode werden meer dan 2000 verschillende voorwerpen verzameld, natuurlijk zijn hier wel wat duplicaten bij, maar het is verbazingwekkend, hoe bij iedere nieuwe gift steeds weer andere nog onbekende instrumenten voor de dag komen. Aan groot instrumentarium verzamelden we in die periode 3 röntgentoestellen, 2 units, 5 instrumentenkasten en 6 stoelen, 2 wandunits, een galgboormachine, een voetpolijstmachine, een diathermieapparaat, e.a.

De heer N. Cavallaro was gedurende de cursus 1954—1955 co-assistent op de zaterdagsmorgen, hij was behulpzaam bij het schoonmaken en sorteren der goederen en maakte een aanvang met de catalogisatie.

F. E. R. d e M a a r

HYPNOSE-VERENIGING VAN ARTSEN EN TANDARTSEN

De eerste vergadering van deze vereniging op 29 april 1955 in het Parkhotel te Amsterdam werd geopend door de voorzitter dr. S. Koster met een rede „De toekomst der hypnose”.

Hierin memoreerde hij, dat in Engeland één en in de Verenigde Staten vier hypnose-verenigingen (en nog wel drie voor tandartsen) bestaan, maar dat wij op het vasteland van Europa voorlopig momenteel de enige schijnen te zijn: de eerste hypnosevereniging die in 1891 in Parijs werd opgericht is inmiddels ontbonden.

Onze vereniging is 18 november 1954 opgericht. De voorzitter sprak de hoop uit, dat men, evenals te Leiden het geval is, ook aan de andere universiteiten in Nederland weldra theoretisch en praktisch de hypnose zal doceren en toepassen.

Spreekers gaf vervolgens een demonstratie met bandopname van patiënten met levensgevaarlijke ziekte-toestanden, waarbij hypnose uitkomst bracht.

Andere sprekers spraken over algemeen medische gevallen.

Op de tweede vergadering van deze vereniging op 7 oktober 1955 in het Parkhotel te Amsterdam, eveneens onder voorzitterschap van dr. S. Koster, werden behalve algemeen medische gevallen ook enkele tandheelkundige behandeld.

Ofschoon bleek, dat nog maar enkele collega's de moed hebben gehad een echte hypnose toe te passen, waren nagenoeg alle collega's het erover eens, dat de kennis van de leer der hypnose een waardevolle hulp was bij de toepassing van suggesties bij angstige patiënten.

Bovendien is de hypnose, zoals uit de literatuur blijkt, of de suggestie, uit mijn eigen ervaringen, van grote waarde bij het afleren van hardnekkig duimzuigen bij kinderen.

Hieronder ervaringen van enkele tandartsen:

E. Terwiel

heeft de cursus van dr. Koster gevolgd en daarna zelf de methode toegepast.

Zijn eerste patiënt, die hij onder hypnose bracht, een jongen van tien jaar, die abnormaal bang was en daardoor tandheelkundig niet te behandelen was, raakte prompt in slaap, maar gebrek aan zelfvertrouwen deed spreker besluiten toch een mandibulaire injectie te geven inplaats van gevoelloosheid te suggereren.

Spreekers verzuumde de patiënt te vertellen dat hij hem een prik zou geven. Door dit verzuim werd het contact verbroken met alle narigheid van dien.

Bij zijn volgende patiënt slaagde de hypnose beter. Het was wederom een jongetje van ongeveer tien jaar, hypernervuus, enig kind dat thuis dagelijks moeilijkheden gaf. Na het kind zacht fluisterend te hebben overreed in de stoel plaats te nemen, volgde de hypnose: deze werd benut om het kind voor te bereiden op zijn eerste behandeling, die pas tien dagen later zou plaats hebben.

De behandeling onder hypnose, tien dagen later, gaf niet de minste moeilijkheden, er werden twee caviteiten geprepareerd en vullingen gelegd, het kind had geen pijn, geen angst en nagenoeg geen speekselvloed.

Merkwaardigerwijs heeft dit kind in de tussen-liggende tien dagen thuis ook geen enkele moeilijkheid opgeleverd.

Verder beschreef de spreker, hoe naar aanleiding van de cursus zijn gedrag ten opzichte van zg. moeilijke patiënten was veranderd, waarschijnlijk tot wederzijdse tevredenheid.

Op een vraag of hij ook onder hypnose extraheerde, moest spreker ontkennend antwoorden, doch hij heeft het een van zijn collega's wel zien doen.

Spreker beschouwt de hypnose in de tandheelkunde slechts als een middel, dit in tegenstelling met de artsen, die de hypnose natuurlijk ook als therapie kunnen gebruiken, daarom past hij hypnose alleen dan toe, wanneer eenvoudige andere middelen falen.

Dries gebruikte het woord hypnose niet. De Amerikanen gebruiken het woord „psycho-somatic sleep” en in de tandheelkunde „hypnodontics”.

Hij gebruikte chloor-ethyl als camouflage.

Hij vond het angstig, dat hij geen bloeding zag onmiddellijk na extractie onder hypnose. Hij had enkele zeer geslaagde gevallen in de praktijk.

Dr. Koster toonde een foto van een kind van 4½ jaar, uit een publikatie van P. h. Ament: (The effect of Hypnosis on dental Patients in The Brit. J. of Med. Hypn. 1954, 5-4-bl. 37) die onder hypnose was gebracht en zich nu gemakkelijk, ook tandheelkundig, liet behandelen, n.l. rustig en pijnloos, 3 defecte elementen liet restaureren, hetgeen een half uur duurde.

Tenslotte deelde hij mede, dat ongeveer gelijktijdig met de Nederlandse hypnose-vereniging ook een hypnose-vereniging van Artsen en Tandartsen van Argentinië in Buenos Aires is opgericht.

De voorzitter van deze vereniging, chirurg L. Govi heeft kort geleden aan dr. Koster een bezoek gebracht en het een en ander ervan verteld.

M. Knap,
secretaris